

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ αρ. ΤΠΑ/01/2018

Έλεγχος Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας

**ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗ ΟΝΤΟΤΗΤΑ:
ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ**

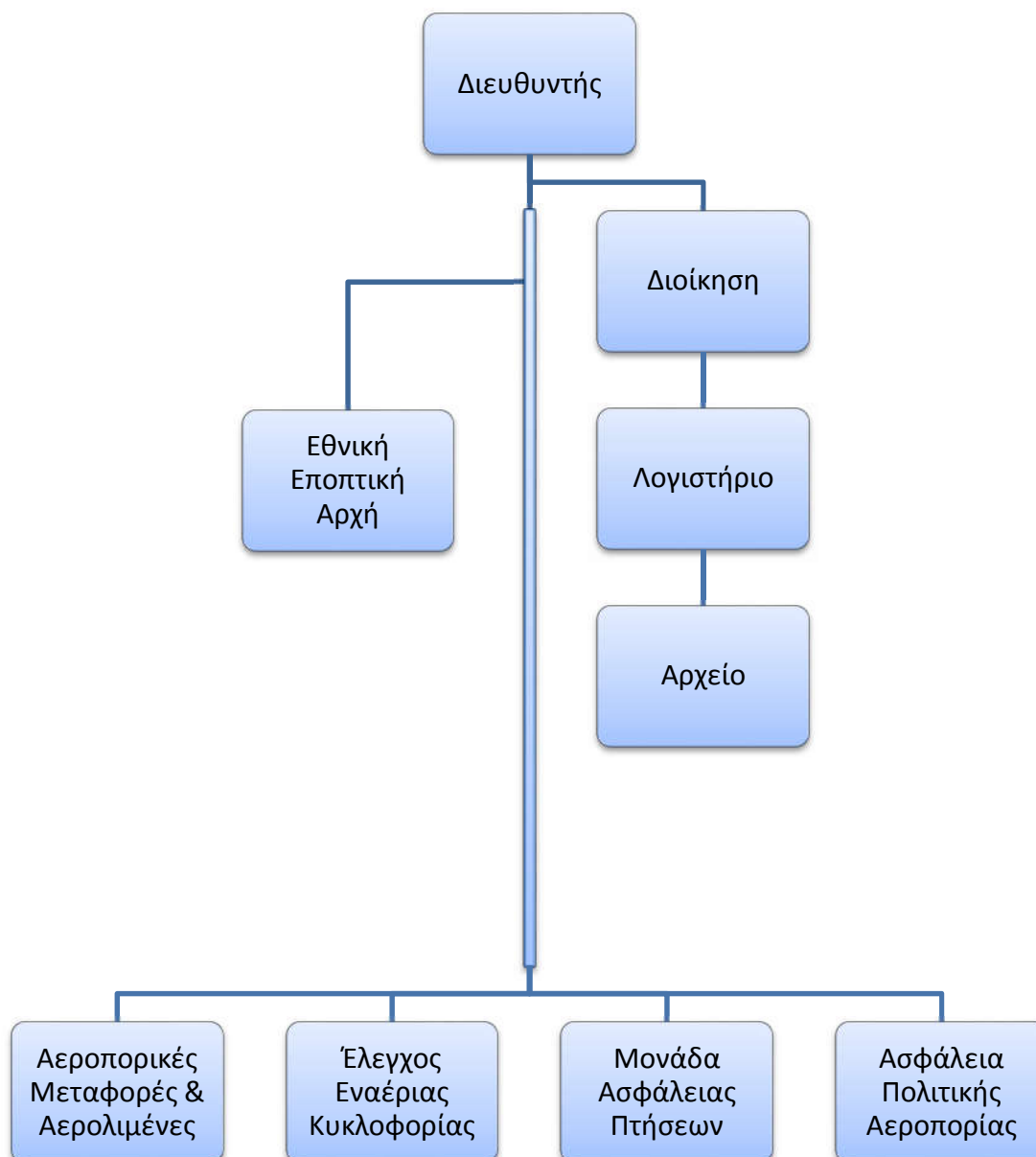
10 Μαΐου 2018

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σύνοψη.....	1
A. Εισαγωγή.....	3
B. Σκοπός του ελέγχου και μεθοδολογία.....	4
Γ. Ευρήματα.....	5
1. Καθυστερήσεις πτήσεων στον Κυπριακό Εναέριο Χώρο (FIR Λευκωσίας).....	5
2. Υπερωριακή απασχόληση και εφαρμογή Σχεδίου Αύξησης της Αποδοτικότητας των Υπηρεσιών Αεροναυτιλίας.....	6
3. Δημιουργία Κρατικής Εταιρείας Παροχής Αεροναυτιλιακών Υπηρεσιών/ Αναδιοργάνωση του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας.....	8
4. Μονάδα Ασφάλειας Πτήσεων.....	10
5. Εθνική Εποπτική Αρχή.....	11
6. Καθυστερημένα έσοδα.....	13
7. Καθυστερήσεις στις καταθέσεις.....	16
8. Παροχή τηλεπικοινωνιακών διευκολύνσεων από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου για το Κέντρο Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας και τα Αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου.....	16
9. Προσφορές.....	18
10. Στέγαση των Κεντρικών Γραφείων του Τμήματος στο Κτήριο Alpha Business Centre στην Οδό Πινδάρου 27 στη Λευκωσία.....	19

Σύνοψη

Το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας στην Κύπρο υπάγεται στο Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και είναι οργανωμένο ανάλογα με τη φύση της επιτελούμενης εργασίας ως ακολούθως:

Στα πλαίσια των προνοιών του άρθρου 116 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, η Ελεγκτική Υπηρεσία διεξήγαγε έλεγχο ο οποίος βασίστηκε σε αξιολόγηση στοιχείων για το έτος που έληξε στις 31.12.2016 εκτός όπου στο κείμενο αναφέρεται διαφορετικά. Αναφορικά με τα σημαντικότερα ευρήματα του ελέγχου, αναφέρονται τα ακόλουθα:

- Οι καθυστερήσεις που προέκυψαν στον Κυπριακό Εναέριο Χώρο δεν συνάδουν με τον στόχο που έθεσε για την Κύπρο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (παράγραφος Γ1).

- Θα πρέπει να αξιολογηθεί τεκμηριωμένα στη βάση της μέχρι σήμερα εμπειρίας και μελέτης των βέλτιστων πρακτικών που ισχύουν/εφαρμόστηκαν σε άλλες χώρες με καλύτερες επιδόσεις από την Κύπρο, κατά πόσο η δαπάνη η οποία προκύπτει από το σχέδιο αύξησης της αποδοτικότητας για τις αεροναυτιλιακές υπηρεσίες της Κύπρου, παρέχει οικονομική ανταποδοτικότητα (value for money) (παράγραφος Γ2).
- Εκκρεμούν για συζήτηση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων της Βουλής τα νομοσχέδια που ρυθμίζουν το νομοθετικό πλαίσιο που θα διέπει τη λειτουργία της εταιρείας ιδιωτικού δικαίου για παροχή Αεροναυτιλιακών Υπηρεσιών (παράγραφος Γ3).
- Εκκρεμεί η υλοποίηση της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου σχετικά με την αναδιοργάνωση του Τμήματος (παράγραφος Γ3).
- Η Μονάδα Ασφάλειας Πτήσεων δεν είναι επαρκώς στελεχωμένη για να μπορεί να ανταποκρίνεται αυτόνομα στις υποχρεώσεις της που πηγάζουν από τους Κανονισμούς και Οδηγίες των διεθνών Οργανισμών αεροναυτιλίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (παράγραφος Γ4).
- Ο περιορισμένος αριθμός του καταρτισμένου προσωπικού με τον οποίο στελεχώνεται η Εθνική Εποπτική Αρχή, καθιστά εξαιρετικά δύσκολο για την Αρχή να εκτελεί ως ενδείκνυται, αποτελεσματικά τα καθήκοντα της και να εφαρμόζει την κοινοτική νομοθεσία, και απαιτείται άμεσα η μόνιμη και κατάλληλη στελέχωση της ΕΕΑ ώστε να μπορεί να ασκήσει τις αρμοδιότητες της και να επιτελέσει το έργο της. Το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας επιβάλλεται όπως, σε συνεργασία με το ΥΜΕΕ προβεί επείγοντως σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για επίλυση των προβλημάτων που εγέρθηκαν προς αποφυγή επιβολής κυρώσεων εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας. (παράγραφος Γ5).
- Συσσώρευση Καθυστερημένων Εσόδων περίπου €19 εκ. στις 31.12.2016. Όπως ενημερωθήκαμε το ποσό των Καθυστερημένων Εσόδων στις 31.12.2017 κυμαίνεται στα ίδια επίπεδα. Χρειάζεται να εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες και να επισπευτούν όλες οι δυνατές διαδικασίες, για ανάκτηση των καθυστερημένων εσόδων, οι οποίες να τυγχάνουν εποπτείας σε τακτά χρονικά διαστήματα σε ανώτατο επίπεδο από το ΥΜΕΕ, για την αποφυγή καθυστερήσεων και τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων και παρακολούθηση ώστε τα συμφέροντα της Δημοκρατίας να διαφυλάσσονται πλήρως (παράγραφος Γ6).
- Δεν γίνεται καθημερινά κατάθεση των εισπράξεων των Κεντρικών Γραφείων σύμφωνα με τις Δημοσιονομικές και Λογιστικές Οδηγίες (παράγραφος Γ7).
- Επιβάλλεται η τροποποίηση της υφιστάμενης συμφωνίας παροχής τηλεπικοινωνιακών διευκολύνσεων μεταξύ του Τμήματος και της ΑΤΗΚ, για το Κέντρο Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας και τα Αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου, ώστε να καθορίζονται σαφώς όλες οι σχετικές πτυχές της. Αναφορικά με προγραμματιζόμενη υπογραφή νέας συμφωνίας από την ΑΤΗΚ για αναβάθμιση του συστήματος διαχείρισης εναέριας κυκλοφορίας του Τμήματος στην Ακρόπολη, ζητήθηκαν από την Υπηρεσία μας και παραθέτονται οι απόψεις της Γενικής Λογίστριας και του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, κατά πόσο με βάση το παρόν νομοθετικό πλαίσιο για τη σύναψη συμβάσεων του Δημοσίου, δικαιολογείται και επιτρέπεται η συνέχιση της εν λόγω συμφωνίας (παράγραφος Γ8).

- Μη εφαρμογή των προνοιών της νομοθεσίας σχετικά με την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων (παράγραφος Γ9).
- Η ενοίκιαση κτηρίου για κάλυψη των στεγαστικών αναγκών των Κεντρικών Γραφείων του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας εξακολουθεί να υφίσταται έναντι πολύ ψηλού μηνιαίου ενοικίου (10,35/τ.μ.), λαμβάνοντας υπόψη την υφιστάμενη κατάσταση του, και ενώ δεν πληρούσε βασικό όρο της Πρόσκλησης Δήλωσης Ενδιαφέροντος σε σχέση με τους χώρους στάθμευσης (54 χώροι στάθμευσης αντί 84) (παράγραφος Γ10).

A. Εισαγωγή.

Το 1955 η αποικιακή Κυβέρνηση της Κύπρου, λόγω της σπουδαιότητας και ανάπτυξης των αερομεταφορών, δημιούργησε το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας. Οι αρμοδιότητες του Τμήματος ήταν η ανάπτυξη και διοίκηση του αερολιμένα Λευκωσίας και ο συμβουλευτικός ρόλος στον Κυβερνήτη για την ανάπτυξη των αερομεταφορών. Επειδή ο αερολιμένας Λευκωσίας χρησιμοποιείτο από τη Βασιλική Πολεμική Αεροπορία (RAF) ορισμένες υπηρεσίες όπως ο έλεγχος Εναέριας Κυκλοφορίας και μετεωρολογίας γίνονταν από τους στρατιωτικούς. Η Πολιτική της αποικιακής κυβέρνησης στο τομέα των αερομεταφορών αφορούσε μόνο πτήσεις μη δρομολογημένες και ναυλωμένες. Οι υπόλοιπες πτήσεις καθορίζονταν από το Ηνωμένο Βασίλειο σύμφωνα με τις διεθνείς του υποχρεώσεις. Το 1960, αμέσως μετά την ανεξαρτησία της Κύπρου, ο μοναδικός αερολιμένας της Κύπρου, εκείνος της Λευκωσίας, χρησιμοποιείτο τόσο από πολιτικές πτήσεις όσο και από στρατιωτικές πτήσεις της Βασιλικής Πολεμικής Αεροπορίας (RAF). Δρομολόγια εκτελούσαν τότε επτά διεθνείς αεροπορικές εταιρείες.

Λόγω της Τουρκικής εισβολής του 1974 ο αερολιμένας Λευκωσίας τέθηκε εκτός λειτουργίας και αποφασίστηκε η δημιουργία νέου Αερολιμένα στην Επαρχία Λάρνακας.

Επίσης, το 1983 εγκαινιάστηκε ο αερολιμένας Πάφου ο οποίος στόχευε κυρίως στην εξυπηρέτηση των αναγκών της Επαρχίας Πάφου.

Μετά την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση το καθεστώς πραγματοποίησης πτήσεων εντός της Ένωσης ελευθεροποιήθηκε με αποτέλεσμα την αύξηση του ανταγωνισμού. Παράλληλα, η δημιουργία εταιρειών χαμηλού κόστους, συμμαχιών αεροπορικών εταιρειών, καθώς και η παγκόσμια οικονομική ύφεση, διαφοροποίησαν τις συνθήκες στις αερομεταφορές και επέβαλαν τη διασφάλιση της καλύτερης δυνατής ποιότητας συντελεστών παραγωγής: την αποδοτικότερη εργασία, το φθηνότερο κεφάλαιο, την καλύτερη υποδομή. Αναγνωρίζοντας αυτές τις αναγκαιότητες η Κυβέρνηση προχώρησε στη διαδικασία εκσυγχρονισμού των κυπριακών αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου με την επιλογή της ιδιωτικής κοινοπραξίας Hermes Airports. Η εν λόγω εταιρεία προέβηκε στη κατασκευή νέων εγκαταστάσεων στους αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου σύμφωνα με το γενικό ρυθμιστικό σχέδιο που εκπονήθηκε από την εταιρεία ADP (Aeroport de Paris), με τη μέθοδο B.O.T. (Build, Operate, Transfer) και ανέλαβε διαχείριση των πιο πάνω αερολιμένων για 25 χρόνια υπογράφοντας σχετική συμφωνία στις 12 Μαΐου 2006. Ο αερολιμένας Λάρνακας λειτούργησε το Νοέμβριο του 2009 με δυνατότητα εξυπηρέτησης 7,5εκ επιβατών ετησίως ενώ, ο αερολιμένας Πάφου λειτούργησε το Νοέμβριο του 2008 με δυνατότητα εξυπηρέτησης 2,7 εκ. επιβατών ετησίως.

Το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας διαδραματίζει σημαντικό και πολυδιάστατο ρόλο στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας και κοινωνικής ζωής του τόπου, με την ποικιλομορφία των αρμοδιοτήτων που ασκεί, οι οποίες είναι ως ακολούθως:

- Εποπτεία των Αερολιμένων της Κύπρου.
- Ανάπτυξη της αεροπορικής σύνδεσης της Κύπρου με άλλες χώρες.
- Παροχή Υπηρεσιών Εναέριας Κυκλοφορίας εντός της Περιοχής Πληροφοριών Πτήσεων (FIR) Λευκωσίας και στους Αερολιμένες.
- Ανάπτυξη, σχεδιασμός και εποπτεία του συστήματος ασφάλειας αερομεταφορών της Κύπρου (Aviation Security)
- Παροχή επικοινωνιών και αεροβοηθημάτων για την ασφαλή και απρόσκοπτη διεξαγωγή πτήσεων εντός του εναέριου χώρου που βρίσκεται υπό την ευθύνη της Κύπρου.
- Εφαρμογή της υφιστάμενης Κοινοτικής Νομοθεσίας και συνεχής παρακολούθηση των εξελίξεων στην Ε.Ε. στον τομέα Πολιτικής Αεροπορίας.
- Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκές Επιτροπές όπως προβλέπεται σε σχετικούς Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς.
- Συνεχής συντονισμός και συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς στους οποίους είναι μέλος η Κύπρος.
- Συντονισμός και συνεργασία με άλλες αρμόδιες Κρατικές Υπηρεσίες όπως τα Τμήματα Δημοσίων Έργων, Τελωνείων, Μετεωρολογία, Ηλεκτρομηχανολογικές Υπηρεσίες, Πυροσβεστική, Αστυνομία, και Οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου όπως ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου και άλλοι φορείς, ο Σύνδεσμος Ταξιδιωτικών Πρακτόρων Κύπρου (ACTA), ο Σύνδεσμος Χρηστών Αερολιμένα, ο Σύνδεσμος Αντιπροσώπων Αεροπορικών Εταιρειών στην Κύπρο (BARIC).
- Εκπαίδευση και επιμόρφωση του Προσωπικού του Τμήματος για την αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση των καθηκόντων τους.

B. Σκοπός του ελέγχου και μεθοδολογία.

1. Σκοπός του ελέγχου.

Ο έλεγχος διενεργήθηκε στα πλαίσια των συνταγματικών αρμοδιοτήτων του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Το άρθρο 116 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας ορίζει ότι ο Γενικός Ελεγκτής ελέγχει εν ονόματι της Δημοκρατίας όλες τις εισπράξεις και πληρωμές και όλους τους λογαριασμούς χρηματικών διαθεσίμων και άλλου ενεργητικού ή άλλων υποχρεώσεων που αναλαμβάνει η Δημοκρατία ή που δημιουργούνται για λογαριασμό της.

Για τον σκοπό αυτό, η Ελεγκτική Υπηρεσία προχωρεί σε ετήσιους οικονομικούς και ελέγχους συμμόρφωσης όλων των Τμημάτων της Δημόσιας Υπηρεσίας.

2. Μεθοδολογία.

2.1 Σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο στη βάση διεθνών αναγνωρισμένων προτύπων ελέγχου που ο ίδιος αποφασίζει.

Όπως ρητά αναφέρεται στις Ελεγκτικές Οδηγίες που έχουν εκδοθεί από τον Γενικό Ελεγκτή, οι έλεγχοι της Ελεγκτικής Υπηρεσίας διεξάγονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ISAs) που εκδίδονται από τη Διεθνή Ομοσπονδία Λογιστών (IFAC) και τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (ISSAIs) που εκδίδει ο Οργανισμός Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI), ο οποίος είναι ένας αυτόνομος, ανεξάρτητος, μη-πολιτικοποιημένος Οργανισμός, με ειδικό συμβουλευτικό καθεστώς προς το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο (ECOSOC) του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

2.2 Τα ISSAIs διαχωρίζουν τους ελέγχους που διενεργούνται από τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα σε τρεις κατηγορίες, τους οικονομικούς ελέγχους (“financial audit”), τους ελέγχους συμμόρφωσης (“compliance audit”) και τους διαχειριστικούς ελέγχους (“performance audit”). Για τους ελέγχους αυτούς υπάρχει αριθμός ελεγκτικών προτύπων που είναι κοινά και αριθμός ελεγκτικών προτύπων που αφορούν ειδικά στην κάθε κατηγορία ελέγχου.

Η διενέργεια του παρόντος ελέγχου διέπεται κυρίως από τις διατάξεις των πιο κάτω Προτύπων:

- ISSAI 100 - Θεμελιώδεις Αρχές Ελέγχου για τον Δημόσιο Τομέα
- ISSAI 200 - Θεμελιώδεις Αρχές Οικονομικού Ελέγχου
- ISSAI 300 - Θεμελιώδεις Αρχές Διαχειριστικού Ελέγχου
- ISSAI 400 - Θεμελιώδεις Αρχές Ελέγχου Συμμόρφωσης

2.3 Η λήψη των απαραίτητων, για τον έλεγχο, στοιχείων έγινε στη βάση των προνοιών του περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμου Ν113(Ι)2002, ο οποίος παρέχει σαφείς εξουσίες στον Γενικό Ελεγκτή να ζητά στοιχεία σε οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένης και της ηλεκτρονικής μορφής, επεξηγήσεις και πληροφορίες, γραπτές ή προφορικές, που κατά την κρίση του μπορούν να τον υποβοηθήσουν στην εκτέλεση του έργου του.

Ομάδα Ελέγχου. Την ομάδα ελέγχου αποτέλεσαν οι ακόλουθοι:

Χριστάκης Χ΄ΐωσηφ - Ανώτερος Πρώτος Ελεγκτής

Ευάγγελος Θεοδωρίδης - Ανώτερος Πρώτος Ελεγκτής Τεχνικού Ελέγχου

Λουκία Αυξεντίου - Λοϊζιά - Ανώτερος Λειτουργός Ελέγχου

Παναγιώτης Λαμπρίδης - Ανώτερος Λειτουργός Τεχνικού Ελέγχου

Αγγέλα Χ΄ΐκολάου - Λειτουργός Ελέγχου

Γ. Ευρήματα.

Από τον έλεγχο των λογαριασμών του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας, έχουν προκύψει τα ακόλουθα θέματα.

1. Καθυστερήσεις πτήσεων στον Κυπριακό Εναέριο Χώρο (FIR Λευκωσίας).

Σύμφωνα με τον Κανονισμό αρ. 390/2013 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον καθορισμό μηχανισμού επιδόσεων των υπηρεσιών αεροναυτιλίας και των λειτουργιών δικτύου, η Εθνική Εποπτική Αρχή κάθε κράτους είναι αρμόδια για την κατάρτιση και παρακολούθηση εθνικού σχεδίου επιδόσεων. Σύμφωνα με την Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αρ. 2014/132/ΕΕ, ημερ.11.3.2014, ο πανευρωπαϊκός στόχος για τη χωρητικότητα για κάθε ημερολογιακό έτος στη δεύτερη

περίοδο αναφοράς (2015-2019) είναι καθυστέρηση ανά πτήση κάτω από 0,5 λεπτά κατά μέσο όρο.

Συναφώς αναφέρεται ότι, οι καθυστερήσεις που αναμενόταν ότι θα προέκυπταν για τα έτη 2015-2019, σύμφωνα με το εθνικό σχέδιο επίδοσης της Κύπρου ήταν 1,5 λεπτά ανά πτήση.

Μετά από έγκριση του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων (ΥΜΕΕ) σε αίτημα της Εθνικής Εποπτικής Αρχής, όπως προτάθηκε σε επιστολή του Αναπληρωτή Προϊστάμενου της στις 19.1.2017, οι πιο πάνω στόχοι αναθεωρήθηκαν. Συγκεκριμένα, ο στόχος για το έτος 2017 παρέμεινε όπως δηλώθηκε αρχικά, ενώ οι στόχοι που αφορούσαν στη χωρητικότητα για τα έτη 2018 και 2019 αναθεωρήθηκαν προς την κατεύθυνση που να ικανοποιούν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως ακολούθως:

Εθνικός στόχος επιδόσεων για τη χωρητικότητα (μέσος όρος καθυστέρησης ανά πτήση)	2017 (λεπτά)	2018 (λεπτά)	2019 (λεπτά)
Αρχικός στόχος	1,5	1,5	1,5
Νέος αναθεωρημένος στόχος	1,5	0,64	0,56

Όπως διαπιστώθηκε, οι πραγματικές καθυστερήσεις στον Κυπριακό Εναέριο Χώρο το 2016, σύμφωνα με έκθεση της Εθνικής Εποπτικής Αρχής ανήλθαν σε 0,6 λεπτά ανά πτήση κατά μέσο όρο, σε σύγκριση με 2,5 λεπτά το 2015, παρουσιάζοντας μείωση 1,90 λεπτά ή ποσοστό 76%.

Σύσταση: Το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας σε συνεργασία με το ΥΜΕΕ θα πρέπει να συνεχίσει τις προσπάθειες για περαιτέρω μείωση των καθυστερήσεων, ούτως ώστε να επιτευχθεί το συντομότερο δυνατό ο στόχος/απαιτήση που έθεσε για την Κύπρο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Όπως μας ενημέρωσε η Διευθύντρια του Τμήματος τα αίτια των καθυστερήσεων είναι η ελλιπής οργάνωση και στελέχωση σαν αποτέλεσμα της αδυναμίας της Δημόσιας Υπηρεσίας να λειτουργεί ευέλικτα και γρήγορα και να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του ραγδαία εξελισσόμενου τομέα των αερομεταφορών. Επιπρόσθετα σημείωσε ότι εκκρεμεί για 10 χρόνια η πλήρωση 20 εγκεκριμένων οργανικών θέσεων για σωστή δομή της Αεροναυτιλίας, εκκρεμεί αίτημα για πρόσληψη 20 υπεράριθμων Βοηθών Λειτουργιών έναντι ισάριθμων κενών στην κορυφή ενώ εκκρεμεί εδώ και αρκετά χρόνια η πλήρωση θέσεων προαγωγής, όπως εκκρεμεί και στο Υπουργείο Οικονομικών το αίτημα για έγκριση 43 νέων οργανικών θέσεων Ελεγκτών. Επίσης μας ανέφερε ότι το Τμήμα αντιμετωπίζει μεγάλη αύξηση στην κυκλοφορία, πέραν των προβλέψεων του Eurocontrol, ενώ η περιοχή είναι θέατρο πολεμικών συγκρούσεων και συνεχών στρατιωτικών ασκήσεων/δραστηριοτήτων με αποτέλεσμα να δεσμεύονται αεροδιάδρομοι και να επιβάλλονται αλλαγές στη ροή της κυκλοφορίας.

2. Υπερωριακή απασχόληση και εφαρμογή Σχεδίου Αύξησης της Αποδοτικότητας των Υπηρεσιών Αεροναυτιλίας.

Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενες επιστολές μας, από το 2014, μετά από εισήγηση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την ασφάλεια της Αεροναυτιλίας (Eurocontrol) και έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου (απόφ. αρ. 77.152, ημερ. 25.6.2014) εφαρμόστηκε σχέδιο αύξησης της αποδοτικότητας για τις αεροναυτιλιακές υπηρεσίες της Κύπρου με σκοπό τη μείωση των καθυστερήσεων στο FIR Λευκωσίας. Το εν λόγω σχέδιο το 2014

χρηματοδοτήθηκε από τον Οργανισμό Eurocontrol με ποσό €1,5 εκ., από την διαφορά που προέκυψε μεταξύ του προβλεπόμενου και του πραγματικού κόστους παροχής των αεροναυτιλιακών υπηρεσιών για το έτος. Το σύνολο των αποζημιώσεων που δόθηκαν στους ελεγκτές βάσει του Σχεδίου, πέραν της αποζημίωσης για υπερωριακή απασχόληση, μέσα στο 2014 ανήλθαν σε €1.406.020.

Το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφαση του (αρ. 79.164, ημερ. 22.7.2015) ενέκρινε εκ νέου την εφαρμογή του Σχεδίου Αύξησης της Αποδοτικότητας των Υπηρεσιών Αεροναυτιλίας για το έτος 2015, νοουμένου ότι, το συνολικό κόστος για την εφαρμογή του δεν θα υπερβεί το €1 εκ. και εξουσιοδότησε τον Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων να δώσει οδηγίες στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας να επεξεργαστεί τις λεπτομέρειες για εφαρμογή του Σχεδίου και προβεί στις σχετικές ενέργειες για άμεση κατάθεση συμπληρωματικού Προϋπολογισμού. Λόγω του ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων δεν ενέκρινε πρόνοια κάτω από το σχετικό άρθρο στον Προϋπολογισμό του 2015, οι αποζημιώσεις βάσει του σχεδίου για το έτος 2015 ύψους €999.961 δόθηκαν στους ελεγκτές τον Ιανουάριο του 2016.

Συναφώς αναφέρεται ότι το εν λόγω Σχέδιο συνεχίστηκε και κατά το 2016, σε μια προσπάθεια του Τμήματος να μειώσει τις καθυστερήσεις πτήσεων οι οποίες συμβάλουν στο σύνολο των καθυστερήσεων που παρατηρούνται σε όλη την Ευρώπη, με τη δημιουργία νέου άρθρου 02.237 "Κίνητρα για αύξηση της Παραγωγικότητας" στον Προϋπολογισμού του 2016. Η αρχική πρόνοια του προϋπολογισμού ήταν €1εκ. από την οποία όπως αναφέρεται πιο πάνω πληρώθηκαν οι αποζημιώσεις του 2015 με αποτέλεσμα στις 22.1.2016 το Τμήμα να ζητήσει την χορήγηση πρόσθετων πιστώσεων ύψους €1εκ για συνέχιση της εφαρμογής του Σχεδίου για το 2016. Το Υπουργείο Οικονομικών στις 9.12.2016 ενέκρινε μόνο €730.000 ενώ το σύνολο των αποζημιώσεων που δόθηκαν στους ελεγκτές βάσει του Σχεδίου ανήλθαν σε €999.972. Η υπέρβαση των €269.933 καλύφθηκε με εξοικονομήσεις από το συνολικό ποσό της ομάδας του άρθρου «Βασικοί Μισθοί».

Τα ποσά που πληρώθηκαν για υπερωρίες και επιδόματα για το 2016 και 2015 ήταν τα ακόλουθα:

	2016	2015
	€	€
Υπερωρίες	1.187.492	1.080.865
Επίδομα βάρδιας	668.488	682.692
Επιδόματα κατά τις Κυριακές και αργίες	992.108	1.028.716
	2.848.088	2.792.272

Οι πραγματικές ώρες υπερωριακής απασχόλησης κατά το 2016 ανήλθαν σε 65.504 σε σύγκριση με 60.050 το 2015, δηλαδή υπήρξε αύξηση 5.454 ωρών ή 8,3%. Το μεγαλύτερο ποσό σε ότι αφορά υπερωριακή απασχόληση και επιδόματα καταβλήθηκε στους Ελεγκτές Εναέριας Κυκλοφορίας του Κέντρου Ελέγχου Περιοχής Λευκωσίας και ανέρχεται στο €1.523.233 με ποσά που κυμαίνονται από €2.138 μέχρι €54.120 κατά άτομο.

Σύσταση: Το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας σε συνεργασία με το ΥΜΕΕ και τον Υπουργό Οικονομικών να αξιολογήσουν στη βάση της μέχρι σήμερα εμπειρίας και μελέτης των βέλτιστων πρακτικών που ισχύουν/εφαρμόστηκαν σε άλλες χώρες με καλύτερες επιδόσεις από την Κύπρο, κατά πόσο η δαπάνη αυτή τεκμηριωμένα

παρέχει οικονομική ανταποδοτικότητα (value for money) και πώς το Σχέδιο Αύξησης της Αποδοτικότητας θα μπορούσε να αναδιαμορφωθεί, ώστε να προσφέρει τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα και κατά πόσο υπάρχουν σήμερα εναλλακτικές λύσεις που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν με επιτυχία.

Η Διευθύντρια του Τμήματος, μας τόνισε και πάλι ότι τα αίτια της ανάγκης για υπερωριακή απασχόληση είναι η ελλιπής οργάνωση και στελέχωση σαν αποτέλεσμα της αδυναμίας της Δημόσιας Υπηρεσίας να λειτουργεί ευέλικτα και γρήγορα και να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του ραγδαία εξελισσόμενου τομέα των αερομεταφορών. Επίσης αναφέρει στην απάντηση της ότι όλα τα κόστη που αφορούν τον Τομέα Αεροναυτιλίας συμπεριλαμβανομένων αυτών που αφορούν την υπερωριακή απασχόληση ανακτώνται από τα Τέλη Υπερπτήσεων.

Η Υπηρεσία μας επισημαίνει ωστόσο πως, στην πιο πάνω θέση του Τμήματος, παρασιωπάται η διαχρονική διαπίστωση για ύπαρξη παθογενειών στους όρους εργοδότησης του προσωπικού, παθογένειες που, όπως εξηγείται στην επόμενη παράγραφο, αφέθηκαν να επιλυθούν στα πλαίσια της δημιουργίας κρατικής εταιρείας παροχής αεροναυτιλιακών υπηρεσιών.

3. Δημιουργία Κρατικής Εταιρείας Παροχής Αεροναυτιλιακών Υπηρεσιών/ Αναδιοργάνωση του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας.

(α) Με βάση Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 75.821 και ημερ. 3.10.2013, το Τμήμα ανέθεσε στον Οργανισμό Eurocontrol τη διεξαγωγή μελέτης με σκοπό την υποβολή ολοκληρωμένου σχεδίου για τη δημιουργία Κρατικής Εταιρείας Παροχής Αεροναυτιλιακών Υπηρεσιών στην Κύπρο, καθώς και την αναδιοργάνωση του Τμήματος.

Στη μελέτη που ετοιμάστηκε, ο Eurocontrol προτείνει τη σύσταση νέας εταιρείας ιδιωτικού δικαίου - Υπηρεσίες Αεροναυτιλίας Κύπρου (Cyprus Air Navigation Services) - η οποία θα ανήκει κατά 100% στο κράτος, θα είναι αυτοχρηματοδοτούμενη, θα έχει δικό της Προϋπολογισμό, και σ' αυτήν θα «μεταφερθεί» προσωπικό από τη Δημόσια Υπηρεσία, νοουμένου ότι θα επιλυθούν σημαντικά θέματα που αφορούν στους όρους εργοδότησης του εν λόγω προσωπικού. Η νέα εταιρεία αναμένεται ότι θα εφαρμόζει πιο απλοποιημένες και ευέλικτες διαδικασίες λήψης αποφάσεων σ' ότι αφορά στην λειτουργία της και προτείνεται να συσταθεί βάσει συγκεκριμένης νομοθεσίας.

Δεδομένων των πιο πάνω, το νομοθετικό πλαίσιο που θα διέπει τη λειτουργία της εν λόγω εταιρείας καθορίστηκε με δύο Νομοσχέδια με τίτλο «Ο περί Παροχής Υπηρεσιών Αεροναυτιλίας Νόμος του 2016», και «Ο περί Πολιτικής Αεροπορίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016», τα οποία έτυχαν νομοτεχνικού ελέγχου από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Τα πιο πάνω Νομοσχέδια εγκρίθηκαν σε συνεδρία του Υπουργικού Συμβουλίου στις 30.8.2016 (αρ. απόφασης 81.230), και στις 31.8.2016 κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων από τον Γενικό Διευθυντή του ΥΜΕΕ, για συζήτηση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων. Μέχρι την ημερομηνία του ελέγχου εκκρεμούσε η εξέταση των εν λόγω Νομοσχεδίων.

Όπως ενημερωθήκαμε, τα δύο Νομοσχέδια μετά τη συζήτηση τους στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων αποσύρθηκαν πολύ πρόσφατα για να γίνουν κάποιες τροποποιήσεις οι οποίες κρίθηκαν απαραίτητες. Το Νομοσχέδιο με τίτλο «Ο περί Παροχής Υπηρεσιών Αεροναυτιλίας Νόμος του 2016» εκκρεμεί για έγκριση στο Υπουργείο Οικονομικών, και «Ο περί

Πολιτικής Αεροπορίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016» αναμένεται να τροποποιηθεί για να συνάδει με τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες.

(β) Σε ότι αφορά στην αναδιοργάνωση του Τμήματος, στην μελέτη που ετοιμάστηκε, ο Eurocontrol πρότεινε τη δημιουργία τεσσάρων Τομέων (Εναέριας Κυκλοφορίας και Υπηρεσιών Αεροναυτιλίας, Αεροπορικής Ασφάλειας, Αεροπλοΐμότητας και Πτητικών Επιχειρήσεων και Υποστήριξης) καθώς και τη δημιουργία Γραφείου Διευθυντή. Η αναδιοργάνωση θεωρείται μεταβατικό στάδιο με απώτερο στόχο τη μετεξέλιξη του Τμήματος σε Ανεξάρτητη Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας.

Το Υπουργικό Συμβούλιο ενημερώθηκε για την Έκθεση του Eurocontrol και στη συνεδρία του ημερ. 3.6.2015 αποφάσισε όπως, εξουσιοδοτήσει τον Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για τα ακόλουθα: (1) να υποβάλει την έκθεση Eurocontrol στα αρμόδια όργανα της Δημόσιας Υπηρεσίας για αξιολόγηση της νέας προτεινόμενης δομής του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας και (2) να προχωρήσει στον διορισμό Διευθυντή Έργου από τη Δημόσια Υπηρεσία, ο οποίος θα επιβλέπει την πιστή και έγκαιρη εφαρμογή του σχεδίου αναδιάρθρωσης του Τμήματος. Σε περίπτωση μη εξεύρεσης κατάλληλου προσώπου από τη Δημόσια Υπηρεσία, να προβεί σε αγορά υπηρεσιών από τον ιδιωτικό τομέα, και να ενημερώσει σχετικά το Συμβούλιο το αργότερο εντός τεσσάρων μηνών.

Κατά την ενημέρωση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 18.1.2016 από τον Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αναφέρθηκε ότι λόγω της έλλειψης ενδιαφέροντος στη πρόσκληση του ΥΜΕΕ για την «Εσωτερική Αγορά Εργασίας» η οποία αναρτήθηκε στον ιστότοπο του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού στις 7.9.2015, το Τμήμα προκήρυξε διαγωνισμό (Αρ. Διαγ. ΤΠΑ 13/2015), για εξεύρεση κατάλληλου προσώπου από τον ιδιωτικό τομέα, με αγορά υπηρεσιών. Η προκήρυξη του διαγωνισμού δημοσιεύτηκε στο ηλεκτρονικό σύστημα δημοσίων συμβάσεων στις 18.12.2015 και ως τελευταία ημερομηνία λήξεως υποβολής των αιτήσεων ορίστηκε η 27.1.2016. Η Επιτροπή Αξιολόγησης σε συνεδρία της στις 26.2.2016, αποφάσισε την ανάθεση του διαγωνισμού στον χαμηλότερο προσφοροδότη ο οποίος πληρούσε όλους τους όρους του διαγωνισμού, την εταιρεία "KPMG Limited" για ποσό ύψους €29.520,00 συν ΦΠΑ. Η σύμβαση υπογράφηκε στις 10.3.2016, και η διάρκεια εκτέλεσης του αντικειμένου της ορίστηκε να είναι 18 μήνες από την ημερομηνία έναρξης του αντικειμένου της σύμβασης, δηλαδή μέχρι τις 3.10.2017.

Η Υπηρεσία μας ζήτησε να ενημερωθεί αναφορικά με την εκτέλεση του αντικειμένου της σύμβασης μέχρι 3.10.2017, όπως συμφωνήθηκε, που υπογράφηκε με την KPMG Limited και τις περαιτέρω ενέργειες/μέτρα που χρειάζεται να ληφθούν/λαμβάνονται σχετικά. Επίσης, αναφορικά με τη νομοθεσία που χρειάζεται να ψηφιστεί, ώστε το θέμα να προωθηθεί, όπως το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε βάσει της μελέτης του Eurocontrol.

Σύσταση: Το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας σε συνεργασία με το ΥΜΕΕ θα πρέπει να μεριμνά και να προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για υλοποίηση των σχετικών αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου έγκαιρα, οι οποίες θα οδηγήσουν στην παροχή αεροναυτιλιακών υπηρεσιών υψηλού επιπέδου, καθώς και στην αποτελεσματική και αποδοτική εποπτεία των εν λόγω υπηρεσιών, ενώ παράλληλα θα εξασφαλίσει τη συμμόρφωση της Κυπριακής Δημοκρατίας με τις απαιτήσεις της σχετικής ευρωπαϊκής νομοθεσίας έγκαιρα, σύμφωνα με τον προγραμματισμό/τα χρονικά περιθώρια που τίθενται.

Όπως μας ενημέρωσε η Διευθύντρια του Τμήματος, έχουν προωθηθεί όλες οι απαραίτητες ενέργειες για υλοποίηση των σχετικών αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου και το σχετικό νομοσχέδιο έχει κατατεθεί στη Βουλή. Σχετικά με την αναδιάρθρωση του Τμήματος μας ανέφερε ότι, η εταιρεία "KPMG Limited" ολοκλήρωσε εμπρόθεσμα το έργο της. Η προτεινόμενη αναθεωρημένη δομή του Τμήματος εγκρίθηκε από το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και προωθήθηκε στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού για μελέτη και αξιολόγηση. Με βάση την πρόταση αναδιάρθρωσης το Τμήμα προχώρησε στην επικαιροποίηση των υφιστάμενων σχεδίων υπηρεσίας καθώς και στην ετοιμασία, όπου απαιτούνταν, νέων τα οποία στη συνέχεια θα συζητηθούν στη Μικτή Εργατική Επιτροπή (ΜΕΠ).

Παράλληλα, μας ανέφερε ότι το επηρεαζόμενο προσωπικό του Τμήματος καθώς και τα οργανωμένα σύνολα έχουν ενημερωθεί σχετικά, μέσω τριών παρουσιάσεων που πραγματοποιήθηκαν τον Οκτώβριο του 2017 στις εγκαταστάσεις της Κυπριακής Ακαδημίας Δημόσιας Διοίκησης.

4. Μονάδα Ασφάλειας Πτήσεων.

Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενες επιστολές μας, η Μονάδα Ασφάλειας Πτήσεων δεν είναι επαρκώς στελεχωμένη για να μπορεί να ανταποκρίνεται αυτόνομα στις υποχρεώσεις της που πηγάζουν από τους Κανονισμούς και Οδηγίες των διεθνών Οργανισμών αεροναυτιλίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το Υπουργικό Συμβούλιο στη Συνεδρία του ημερ. 18.1.2017, αποφάσισε όπως εγκρίνει τη σύναψη συμφωνίας μεταξύ της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας της Ιρλανδίας και του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας της Κυπριακής Δημοκρατίας για την εξασφάλιση υπηρεσιών για την τεχνική υποστήριξη της Μονάδας Ασφάλειας Πτήσεων του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας με δύο έμπειρα στελέχη, ένα για θέματα πτητικών επιχειρήσεων και ένα για θέματα αεροπλοϊμότητας, για περίοδο δύο χρόνων, με δικαίωμα ανανέωσης για άλλα δύο χρόνια, αν αυτό κριθεί αναγκαίο από το ΥΜΕΕ.

Το Μάρτιο του 2017 η Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας της Ιρλανδίας ενημέρωσε το Τμήμα ότι λόγω αποχώρησης αριθμού επιθεωρητών της, η Αρχή αδυνατούσε να υποστηρίξει το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας σε θέματα Πτητικών Επιχειρήσεων και Αεροπλοϊμότητας με αποτέλεσμα να ακυρωθεί η διαδικασία υπογραφής της συμφωνίας.

Το Υπουργικό Συμβούλιο στη Συνεδρία του ημερομηνίας 26.4.2017, μετά την πρόταση του ΥΜΕΕ στην οποία τονίζεται η πίεση που δέχεται το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια της Αεροπορίας (EASA) για άμεση στελέχωση του Τομέα Ασφάλειας Πτήσεων και την πιθανή αυστηρή επιτήρηση του Τμήματος από τον Οργανισμό σε αντίθετη περίπτωση, ενέκρινε τη σύναψη συμφωνίας μεταξύ της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας του Ηνωμένου Βασιλείου και του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας της Κυπριακής Δημοκρατίας για την εξασφάλιση των υπηρεσιών αυτών με δύο έμπειρα άτομα για περίοδο δύο ετών.

Η Υπηρεσία μας ζήτησε να ενημερωθεί σχετικά και για το κόστος της μίσθωσης υπηρεσιών από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας του Ηνωμένου Βασιλείου.

Η Διευθύντρια του Τμήματος μας ανέφερε ότι το κόστος μίσθωσης υπηρεσιών από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας του Ηνωμένου Βασιλείου ανέρχεται σε £317,000 ετησίως για τη διάθεση δύο (2) επιθεωρητών (ενός Επιθεωρητή Πτητικών Επιχειρήσεων και ενός Επιθεωρητή Αεροπλοϊμότητας) οι οποίοι θα απασχολούνται μία εργάσιμη εβδομάδα για κάθε μήνα.

Επιπρόσθετα, μας ανέφερε ότι το Τμήμα έχει προχωρήσει στην υπογραφή συμβολαίου συνεργασίας με τον Διεθνή Οργανισμό Πολιτικής Αεροπορίας για την παροχή υπηρεσιών ενός εμπειρογνώμονα στον τομέα Πτητικών Επιχειρήσεων και ενός εμπειρογνώμονα στον τομέα Αεροπλοϊμότητας για την διεξαγωγή των απαραίτητων ελέγχων.

Παράλληλα, η Μονάδα Ασφάλειας Πτήσεων θα υποστηρίζεται και από ιπτάμενο προσωπικό της Πολεμικής Αεροπορίας, στη βάση συμφωνίας μεταξύ του Τμήματος και του Υπουργείου Άμυνας, και από προσωπικό της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας της Ελλάδος με την ενεργοποίηση του Μνημονίου συνεργασίας μεταξύ του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας και της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας της Ελλάδος που υπογράφηκε το 2006.

Σύσταση: Θα πρέπει να προωθηθούν το συντομότερο οι απαραίτητες διαδικασίες, ώστε να εξασφαλίζεται πάντοτε η επαρκής στελέχωση του Τομέα Ασφάλειας Πτήσεων προς αποφυγή δυσάρεστων εξελίξεων.

Όπως μας ενημέρωσε η Διευθύντρια του Τμήματος, το Τμήμα αντιμετωπίζει διαχρονικά αδυναμία προσέλκυσης και διατήρησης τεχνικού προσωπικού (Χειριστών Αεροσκαφών και Μηχανικών). Οι κυριότεροι λόγοι φαίνεται να εστιάζονται στη διαφορά απολαβών που το Τεχνικό Προσωπικό λαμβάνει στον Ιδιωτικό τομέα, ιδιαίτερα στις νεοσύστατες αεροπορικές εταιρείες σε σχέση με τις μειωμένες απολαβές που προσφέρει το Δημόσιο.

Επίσης, αναφέρει στην απάντηση της ότι οι ευθύνες που καλείται να επωμιστεί ο Επιθεωρητής σε συνδυασμό με τις αμοιβές του είναι δυσανάλογες με το τι θα μπορούσε να απολαμβάνει αν εργοδοτείτο στον Ιδιωτικό τομέα.

Από πλευράς του το Τμήμα έχει προβεί σε όλες τις ενδεικνυόμενες ενέργειες για αποπαιγοποίηση και στη συνέχεια πλήρωση όλων των κενών θέσεων που υπάρχουν στη Μονάδα Ασφάλειας Πτήσεων, η πλήρωση των οποίων όμως σε μερικές περιπτώσεις δεν κατέστη δυνατή λόγω της μη ύπαρξης ενδιαφέροντος ή στο ότι δεν υπήρχαν κατάλληλοι υποψήφιοι, με αποτέλεσμα την μη πλήρωση τους.

5. Εθνική Εποπτική Αρχή.

(α) Στα πλαίσια του Κανονισμού 549/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη δημιουργία του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού, το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 62.376 ημερομηνίας 21.7.2005, όρισε την Εθνική Εποπτική Αρχή (ΕΕΑ) η οποία είναι αρμόδια για τη διενέργεια ελέγχων που στόχο έχουν την πιστοποίηση και εποπτεία παρόχων υπηρεσιών αεροναυτιλίας σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική, διεθνή και ευρωπαϊκή νομοθεσία, και όρισε Ανώτερο Λειτουργό Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας όπως ενεργεί εκ μέρους της ΕΕΑ. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα/ευρήματα των εμπειρογνομόνων του Eurocontrol οι οποίοι παρείχαν τεχνική βοήθεια στο Τμήμα βάσει σχετικής συμφωνίας σχετικά με την εφαρμογή της πιο πάνω νομοθεσίας, απαιτείται άμεσα η μόνιμη και κατάλληλη στελέχωση της ΕΕΑ ώστε να μπορεί να ασκήσει τις αρμοδιότητες της και να επιτελέσει το έργο της.

Από το 2009 περιλαμβάνονταν στον Προϋπολογισμό 10 οργανικές θέσεις για τη στελέχωση της ΕΕΑ, από τις οποίες είχε πληρωθεί μόνο η θέση του Πρώτου

Λειτουργού ΕΕΑ τον Νοέμβριο 2014. Μετά από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 22.1.2015 (Αρ. απόφασης 78.240) καταργήθηκαν τρεις θέσεις Λειτουργών ΕΕΑ με αποτέλεσμα, οι θέσεις στον Προϋπολογισμό του 2016 να μειωθούν σε επτά. Η εν λόγω απόφαση προκάλεσε την αντίδραση του Τμήματος, το οποίο με επιστολές του προς το ΥΜΜΕ στις 29.2.2016 και 1.9.2016, ζήτησε την άμεση αναθεώρηση της απόφασης αυτής και ακολούθως την προώθηση πλήρωσης των θέσεων το συντομότερο δυνατό.

(β) Στην ίδια συνεδρία του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 22.1.2015, αποφασίστηκε επίσης, η εξαίρεση από την απαγόρευση πλήρωσης 3 θέσεων Ανώτερου Λειτουργού ΕΕΑ και 3 θέσεων Λειτουργού ΕΕΑ. Το Τμήμα με επιστολή του τον Φεβρουάριο του 2016 προς το ΥΜΕΕ, ζήτησε την υποβολή πρότασης στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας για την πλήρωση των τριών κενών θέσεων Λειτουργού ΕΕΑ, η οποία κατέστη δυνατή μετά από την τροποποίηση του άρθρου 6(5) του περί Προϋπολογισμού Νόμου (Ν.49(II)/2015). Ο Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων με επιστολή του προς τον Πρόεδρο της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας στις 22.9.2016, ζήτησε την επίσπευση των διαδικασιών πλήρωσης των πιο πάνω θέσεων (Ανώτερων Λειτουργών ΕΕΑ και Λειτουργών ΕΕΑ) όπως και της θέσης του Διευθυντή του Τμήματος. Όπως παρατηρήθηκε, οι θέσεις των Ανώτερων Λειτουργών ΕΕΑ, όπως και η θέση του Διευθυντή του Τμήματος, πληρώθηκαν στις 15.11.2016, μετά από απόφαση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας.

Συναφώς σημειώνεται ότι, ύστερα από σύσταση της αρμόδιας αρχής οι Ανώτεροι Λειτουργοί ΕΕΑ διορίστηκαν από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας ως Αναπληρωτές Πρώτοι Λειτουργοί ΕΕΑ, από τις 2.12.2016 εναλλάξ κάθε τρεις μήνες, επιπρόσθετα με τα καθήκοντα της θέσης τους.

(γ) Όπως αναφέρεται σε εκθέσεις του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια της Αεροπορίας (EASA) σχετικά με επιθεωρήσεις της Εθνικής Εποπτικής Αρχής οι οποίες διεξήχθησαν το 2013 και το 2015, ο περιορισμένος αριθμός του καταρτισμένου προσωπικού με τον οποίο στελεχώνεται η Αρχή, καθιστά πρακτικά αδύνατο για την Εθνική Εποπτική Αρχή να εκτελεί αποτελεσματικά τα καθήκοντα της και να εφαρμόζει την κοινοτική νομοθεσία. Σημειώνεται ότι, η καταληκτική ημερομηνία επίλυσης του πιο πάνω ευρήματος (CY#16256) που αφορά στη στελέχωση της ΕΕΑ όπως καθορίστηκε από τον EASA, ήταν η 31.3.2017. Μέχρι την ημερομηνία του ελέγχου, εκκρεμούσε η έγκριση σχετικής παράτασης από τον EASA στην καταληκτική ημερομηνία για επίλυση του ευρήματος.

Επιπλέον, όσον αφορά στα ευρήματα που αφορούν στο γεγονός ότι η ΑΤΗΚ δεν είναι πιστοποιημένος Πάροχος Υπηρεσιών Αεροναυτιλίας (CY#16268 και CY#16275), και στο ότι δεν διεξάγονται επισκοπήσεις ασφάλειας από τον Πάροχο Υπηρεσιών Αεροναυτιλίας (CY#19336), η (EASA) πληροφόρησε την ΕΕΑ ότι δεν προτίθεται να αποδεχθεί το αίτημα άλλης παράτασης της καταληκτικής ημερομηνίας επίλυσης τους η οποία έληξε στις 31.12.2016, και ως εκ τούτου είναι υποχρεωμένη να προχωρήσει σε διαδικασία κλιμάκωσης σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και λήψης μέτρων εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας, μη αποκλειομένων και οικονομικών κυρώσεων.

Σύσταση: Λαμβάνοντας υπόψη τα ευρήματα του EASA σε σχέση και με τα χρονοδιαγράμματα επίλυσης τους όπως τέθηκαν από τον EASA, το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας επιβάλλεται όπως, σε συνεργασία με το ΥΜΕΕ προβεί επείγοντως σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για επίλυση των προβλημάτων που εγέρθηκαν προς αποφυγή επιβολής κυρώσεων εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η Υπηρεσία μας ζήτησε να

ενημερωθεί ως προς τους λόγους που οι ημερομηνίες 31.3.2017 και 31.12.2016, που τέθηκαν από την EASA για επίλυση των υπό αναφορά προβλημάτων δεν τηρήθηκαν.

Όπως μας ενημέρωσε η Διευθύντρια του Τμήματος, το εύρημα με ημερομηνία καταληκτικής επίλυσης την 31.3.2017 και το οποίο αναφερόταν στην υποστελέχωση της ΕΕΑ, δεν μπορούσε να επιλυθεί λόγω της πολιτικής παγοποίησης των προσλήψεων στο Δημόσιο Τομέα η οποία δεν ελέγχεται από την ΕΕΑ. Επιπλέον, μας ανέφερε ότι το εύρημα έχει πλέον κλείσει μετά τον τελευταίο έλεγχο που έγινε από την EASA στις 7-9 Νοεμβρίου 2017.

Όσον αφορούσε στο εύρημα με ημερομηνία καταληκτικής επίλυσης του την 31.12.2016, σχετικά με την πιστοποίηση της ΑΤΗΚ ως Παρόχου Υπηρεσιών Αεροναυτιλίας, αυτή δεν ολοκληρώθηκε εντός του αρχικού χρονοδιαγράμματος λόγω της καθυστέρησης του αιτητή να διορθώσει κάποιες ελλείψεις που είχαν εντοπιστεί και αποτελούσαν προϋπόθεση για την πιστοποίηση. Επίσης, μας ανέφερε ότι το εύρημα αυτό έχει πλέον κλείσει μετά την πιστοποίηση της ΑΤΗΚ την 1.9.2017, και τον τελευταίο έλεγχο που έγινε από την EASA στις 7-9 Νοεμβρίου 2017.

6. Καθυστερημένα έσοδα.

Τα καθυστερημένα έσοδα στις 31.12.2016 ήταν €18,9 εκ. όπως και το προηγούμενο έτος ως ακολούθως:

Επίσης, όπως ενημερωθήκαμε το ποσό των Καθυστερημένων Εσόδων στις 31.12.2017 κυμαίνεται στα ίδια επίπεδα, δηλαδή €18,9 εκ.

	31.12.2016	31.12.2015
	€	€
Τέλη άδειας χρήσης υποστατικών και χώρων	7.824.357	7.824.219
Επιβατικά τέλη	4.669.036	4.666.716
Τέλη αεροδρομίου	4.830.312	4.863.209
Τέλη υπερπτήσεων	-8.596	-8.596
Ηλεκτρισμός, υδατοπρομήθεια	88.342	88.430
Τέλη έρευνας αεροπλοϊμότητας	235.106	237.852
Παροχή υπηρεσιών στον επενδυτή (Hermes)	1.256.936	1.216.619
Παροχή υπηρεσιών συντονισμού του Αερολιμένα	4.177	24.243
	18.899.670	18.912.693

- (i) Σημειώνεται ότι, ποσό ύψους €10,08 εκ. οφείλεται από τις Κυπριακές Αερογραμμές (άδειες χρήσης €6,48 εκ. τέλη αεροδρομίου και επιβατικά τέλη €3,6 εκ.). Ο τότε Αναπληρωτής Διευθυντής του Τμήματος σε επιστολή του ημερ. 9.8.2013 προς τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ζήτησε όπως καταχωρηθεί αγωγή αναφορικά με τις οφειλές των Κυπριακών Αερογραμμών. Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας απέστειλε επιστολές στον Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων στις 4.12.2013 και 5.6.2014, με τις οποίες ζητούσε τη θέση του αναφορικά με την καταχώριση τέτοιας αγωγής.

Στις 30.1.2015 πραγματοποιήθηκαν συνελεύσεις μετόχων και πιστωτών των Κυπριακών Αερογραμμών οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα να τεθεί η εταιρεία σε εκούσια εκκαθάριση. Μετά από αίτημα των εκκαθαριστών της εταιρείας προς το Τμήμα στις 9.2.2015, για αναλυτική ενημέρωση σχετικά

με τα οφειλόμενα ποσά της εταιρείας, το Τμήμα με επιστολή του στις 19.2.2015 τους ενημέρωσε ότι το ποσό που διεκδικεί το Τμήμα ανέρχεται σε €10,083,739.60. Κατά την 31.12.2016 το ποσό αυτό αυξήθηκε και ανήλθε σε €10,084,274.60 λόγω της δαπάνης που προέκυψε για εκδόσεις αδειών εισόδου στους δύο Αερολιμένες.

- (ii) Επίσης, η εταιρεία Ajet Aviation Ltd η οποία τερμάτισε τις εργασίες της την 1.11.2006, οφείλει ποσό €5,09 εκ. για τέλη αεροδρομίου και επιβατικά τέλη. Η Κυπριακή Δημοκρατία καταχώρισε την αγωγή 4929/2006 εναντίον της εταιρείας για οφειλές ύψους €3.463.202 πλέον τόκους και έξοδα. Η εκδίκαση της υπόθεσης έγινε στις 3.3.2009 με έκδοση εκ συμφώνου απόφασης για το ποσό των €3.868.211 πλέον τόκους από 1.11.2008 μέχρι εξόφλησης και με αναστολή εκτέλεσης της απόφασης για περίοδο 18 μηνών, δηλαδή μέχρι τις 3.9.2010. Η εταιρεία δεν έχει καταβάλει τις οφειλές της. Το Τμήμα έστειλε 2 επιστολές στον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ημερ. 2.2.2012 και 5.3.2014, ζητώντας πληροφόρηση για τυχόν μέτρα που έχουν ληφθεί για την εκτέλεση της εν λόγω απόφασης. Μέχρι την ημερομηνία του ελέγχου δεν υπήρχαν εξελίξεις επί του θέματος.
- (iii) Στις άδειες χρήσης περιλαμβάνεται οφειλόμενο ποσό €724.129, το οποίο οφείλεται από τη διαχειρίστρια των καταστημάτων δώρων στους αερολιμένες το 1994 και 1995, εναντίον της οποίας κινήθηκε αγωγή το 1995. Στις 20.3.2002 εκδόθηκε απόφαση Δικαστηρίου υπέρ της Δημοκρατίας για ποσό €536.593, που αφορά σε τέλη άδειας χρήσης, ποσό €49.635 για τόκους μέχρι 23.10.1995, καθώς και τόκο προς 9% μέχρι την αποπληρωμή των ποσών αυτών. Επίσης, περιλαμβάνεται ποσό €306.809 που οφείλεται από την εταιρεία Contact Advertising Agency Ltd από το 1998 παρόλο που έχει διευθετηθεί, με διακανονισμό από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας το 2005, όπως ο οφειλέτης καταβάλει το πιο πάνω ποσό.
- (iv) **Παροχή υπηρεσιών στην εταιρεία Hermes και Hellenic Tzilalis.** Στις 31.12.2016 οφειλόταν ποσό €1,45 εκ. από τις πιο πάνω εταιρείες (Hermes Airports Ltd ποσό €1.357.321, και Hellenic Tzilalis €97.166) για τις υπηρεσίες του προσωπικού της Αερολιμενικής Υπηρεσίας και των Γραφείων Κινήσεως και του ωρομίσθιου προσωπικού το οποίο συνέχιζε να εργοδοτείται από το κράτος μετά την ανάληψη της διαχείρισης των αερολιμένων, μέχρι τις 30.4.2009. Οι εν λόγω εταιρείες αμφισβητούν τις οφειλές καθώς και τα ποσά που τους έχουν χρεωθεί και αφορούν τα εξής: Hellenic Tzilalis για υπερωρίες, άδειες ασθενείας, άδειες απουσίας και αποζημιώσεις για τη συσσωρευμένη άδεια του πρώην ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού, για την περίοδο από 29.5.2008 – 30.4.2009 και Hermes Airports Ltd για ωρομίσθιο προσωπικό, υπηρεσίες από την Αερολιμενική Υπηρεσία, τα Γραφεία Κινήσεων των δύο Αερολιμένων, την έκδοση μόνιμων και προσωρινών δελτίων εισόδου, καθώς επίσης και υπηρεσίες φρούρησης στον Αερολιμένα Πάφου.

Στις 9.9.2016 το όλο θέμα παραπέμφθηκε στο ΥΜΕΕ για να προβεί στις αναγκαίες διαπραγματεύσεις με την Hermes Airports Ltd, ούτως ώστε να εξευρεθεί μια κοινά αποδεκτή λύση.

- (v) **Τέλη στάθμευσης μικρών αεροσκαφών.** Από την 1.4.2002 επιβάλλεται τέλος στάθμευσης για αεροσκάφη με βάρος μέχρι 5,7 τόνους, τα οποία

έχουν ως συνήθη βάση τους αερολιμένες της Δημοκρατίας. Λόγω ασάφειας των Κανονισμών όσον αφορά στις προϋποθέσεις για να θεωρείται ότι αεροσκάφος έχει ως συνήθη βάση τους αερολιμένες της Δημοκρατίας, έχουν προκύψει διαφωνίες με τους ιδιοκτήτες αεροσκαφών σχετικά με τα τέλη που επιβλήθηκαν. Στις 31.12.2016 το οφειλόμενο ποσό ανήλθε στις €82.761 και αποτελείται από καθυστερημένα τέλη προηγούμενων ετών. Το Τμήμα προώθησε το θέμα στη Νομική Υπηρεσία η οποία καταχώρισε αγωγές.

Σύσταση: Χρειάζεται να εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες και να επισπευτούν όλες οι δυνατές διαδικασίες, για ανάκτηση των καθυστερημένων εσόδων, οι οποίες να τυγχάνουν εποπτείας σε τακτά χρονικά διαστήματα σε ανώτατο επίπεδο από το ΥΜΕΕ, για την αποφυγή καθυστερήσεων και τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων και παρακολούθηση ώστε τα συμφέροντα της Δημοκρατίας να διαφυλάσσονται πλήρως. Επισημαίνεται επίσης ότι γενικά η πάροδος του χρόνου έχει αρνητικές συνέπειες ως προς την ανάκτηση των οφειλών και για τον λόγο αυτό αυστηρότερα μέτρα/ενέργειες χρειάζεται να λαμβάνονται το συντομότερο δυνατό, ώστε να επιτυγχάνεται ο στόχος της ανάκτησης των καθυστερημένων εσόδων από τη Δημοκρατία. Επιπρόσθετα, οι όποιες ασάφειες στους κανονισμούς επιβάλλεται να τύχουν αντιμετώπισης άμεσα, με σχετικές τροποποιήσεις.

Όπως μας ενημέρωσε η Διευθύντρια του Τμήματος, το Τμήμα συμφωνεί με όσα αναφέρονται στην παρατήρηση της Υπηρεσίας μας για τις Κυπριακές Αερογραμμές. Αναφορικά με τις οφειλές τους προς το Τμήμα, έγινε έγκαιρη ενημέρωση όλων των αρμόδιων φορέων και η υπόθεση παραπέμφθηκε στον Εκκαθαριστή της εταιρείας. Το Τμήμα καταχωρήθηκε στη λίστα των πιστωτών της εταιρείας.

Όσον αφορά την παρατήρηση της Υπηρεσίας μας για την εταιρεία Ajet Aviation Ltd, μας ανέφερε ότι το θέμα τυγχάνει χειρισμού από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Επίσης, συμφώνησε με την παρατήρηση της Υπηρεσίας μας η οποία αφορούσε στις άδειες χρήσης. Συγκεκριμένα, μας ανέφερε ότι το θέμα με τη διαχειρίστρια καταστημάτων δώρων εξακολουθεί να εκκρεμεί στον Γενικό Εισαγγελέα, και το Τμήμα δεν έχει τύχει οποιασδήποτε ενημέρωσης σχετικά με την εξέλιξη του. Κατά τον ίδιο τρόπο, σχετικά με την εταιρεία Contact Advertising Agency Ltd, ζητήθηκε τόσο γραπτώς όσο και προφορικώς από το Γενικό Εισαγγελέα όπως προχωρήσει με εκτέλεση του διατάγματος, το οποίο δεν έγινε κατορθωτό.

Σχετικά με τις οφειλές της Hermes Airports Ltd, αρχές του έτους 2016 έγινε προσπάθεια από το Τμήμα για συμφιλίωση των οφειλόμενων ποσών. Λόγω του ότι μέρος των οφειλόμενων ποσών παρέμειναν σε εκκρεμότητα, το Τμήμα στις 9.9.2016 παρέπεμψε το θέμα στον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για την αναγκαία διαπραγμάτευση και εξεύρεση κοινά αποδεκτής λύσης με την εταιρεία. Έκτοτε άρχισε διαπραγμάτευση με στόχο την επίλυση της εν λόγω διαφοράς και την κατάληξη σε κοινώς αποδεκτή λύση από τα δύο μέρη.

Οι Αγωγές σχετικά με τα οφειλόμενα ποσά τελών στάθμευσης μικρών αεροσκαφών έχουν εκδικαστεί και έχει εκδοθεί απόφαση Δικαστηρίου. Επίσης, εκδόθηκε απόφαση Δικαστηρίου για αγωγές που καταχωρήθηκαν κατά την περίοδο 2009-2012, στα πλαίσια ανάκτησης καθυστερημένων εσόδων πέραν από τα τέλη στάθμευσης εκτός από ένα μικρό αριθμό που εκκρεμεί στο Δικαστήριο.

Επιπρόσθετα, η Διευθύντρια μας ανέφερε ότι όπου είναι εφικτό γίνονται προσπάθειες λήψης περαιτέρω μέτρων εκτέλεσης των αποφάσεων.

7. Καθυστερήσεις στις καταθέσεις.

Παρατηρήθηκε ότι δεν γίνεται καθημερινά κατάθεση των εισπράξεων των Κεντρικών Γραφείων σύμφωνα με τη Δημοσιονομική και Λογιστική Οδηγία αρ. 30(α), με αποτέλεσμα να συσσωρεύονται σημαντικά ποσά μετρητών στο χρηματοκιβώτιο. Ενδεικτικά, αναφέρονται τα πιο κάτω παραδείγματα.

Περίοδος εισπράξεων	Ημερομηνία κατάθεσης	Ποσό μετρητών	Ποσό επιταγών	Συνολικό ποσό κατάθεσης
		€	€	€
31.03.2016 - 14.4.2016	14.4.2016	919,59	7.327,50	8.247,09
4.11.2016 – 10.11.2016	10.11.2016	1.265,02	18.617,84	19.882,86

Σύσταση: Το Τμήμα θα πρέπει να μεριμνήσει για την ορθή εφαρμογή της Δημοσιονομικής Λογιστικής Οδηγίας αναφορικά με τις καταθέσεις εισπράξεων ώστε αυτές να γίνονται πάντοτε έγκαιρα.

Όπως μας ενημέρωσε η Διευθύντρια του Τμήματος, το θέμα δεν είναι συχνό και το Λογιστήριο προσπαθεί να διενεργεί την κατάθεση συχνά και στη βάση των Δημοσιονομικών και Λογιστικών Οδηγιών. Επίσης σημείωσε ότι, ποσά μπορεί να εισπραχθούν εντός μόνο δύο ημερών, ενώ όλες τις προηγούμενες ημέρες να μην υπήρχαν εισπράξεις, και μετά να ακολουθεί κατάθεση. Εντούτοις, δόθηκαν οδηγίες στο Λογιστήριο για ενέργεια στη βάση των σχετικών Οδηγιών.

8. Παροχή τηλεπικοινωνιακών διευκολύνσεων από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου για το Κέντρο Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας και τα Αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου.

(α) Η παροχή τηλεπικοινωνιακών διευκολύνσεων από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου για το Κέντρο Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας και τα Αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου, διέπεται από συμφωνία η οποία υπογράφηκε μεταξύ του ΥΜΕΕ και της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου στις 23.2.1996.

Όπως αναφέρεται στα πρακτικά συνάντησης που έγινε στις 15.7.2015 στο ΥΜΕΕ, σε περίπτωση που η εν λόγω συμφωνία δεν καλύπτει τις ανάγκες των δύο μερών, θα μπορούσε ενδεχομένως να τροποποιηθεί με την προσθήκη προσαρτημάτων όπου χρειάζεται, ούτως ώστε να καθορίζεται σαφώς η σχέση των δύο μερών. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η εν λόγω συμφωνία έγινε πριν την ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η ανάγκη για τροποποίηση της κρίνεται επιτακτική, ούτως ώστε να εναρμονιστεί με το Ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Συναφώς αναφέρεται ότι, με το πέρας της πιστοποίησης της ΑΤΗΚ ως παρόχου υπηρεσιών αεροναυτιλίας οι σχέσεις συνεργασίας της με το Τμήμα θα πρέπει να διέπονται από γραπτή συμφωνία, με την οποία να καθορίζονται τα συγκεκριμένα καθήκοντα και λειτουργίες που αναλαμβάνει κάθε πάροχος, όπως προνοείται στο άρθρο 10 του Ευρωπαϊκού Κανονισμού (ΕΚ) 550/2004.

Με αφορμή προγραμματιζόμενη υπογραφή νέας Συμφωνίας ύψους €1.120.000,00 από την ΑΤΗΚ για αναβάθμιση του συστήματος διαχείρισης εναέριας κυκλοφορίας του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας στην Ακρόπολη, η Υπηρεσία μας ζήτησε στις 12.12.2017 την άποψη της Γενικής Λογίστριας ως Αρμόδια Αρχή Δημοσίων

Συμβάσεων σχετικά με το κατά πόσο, με βάση το παρόν νομοθετικό πλαίσιο για τη σύναψη συμβάσεων του δημοσίου και το σχετικό ισχύον Ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο, δικαιολογείται και επιτρέπεται η συνέχιση της εν λόγω Συμφωνίας για την αγορά, εγκατάσταση, λειτουργία, συντήρηση και αναβάθμιση εξοπλισμού από την ΑΤΗΚ για το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, χωρίς ουσιαστικά να εφαρμόζονται οι σχετικές πρόνοιες της περί προσφορών του δημοσίου νομοθεσίας.

Επίσης, με αφορμή ηλεκτρονικό μήνυμα του Πρώτου Λειτουργού Αεροπορικών Κινήσεων στο οποίο αναφερόταν – μεταξύ άλλων – ότι η ΑΤΗΚ είναι ο μοναδικός οργανισμός ο οποίος κατέχει την απαιτούμενη πιστοποίηση από την Αρμόδια Εποπτική Επιτροπή για να δικαιούται να παρέχει τεχνικές υπηρεσίες Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας (ΕΕΚ), ζητήσαμε τα σχόλια/απόψεις της κατά πόσο το γεγονός ότι η ΑΤΗΚ είναι ο μοναδικός οργανισμός ο οποίος κατέχει την πάνω πιστοποίηση, σημαίνει ότι θα πρέπει να αγοράζει και τον σχετικό εξοπλισμό για το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, ο οποίος απαιτείται για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών.

Η Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας, με απαντητικές επιστολές της ημερ. 29.12.2017 και 9.1.2018, μας πληροφόρησε μεταξύ άλλων ότι κατά την άποψη της η απευθείας ανάθεση εργασιών και η καταβολή συγκεκριμένων ποσών ετησίως στην ΑΤΗΚ από αναθέτουσες αρχές του Κράτους, για οποιονδήποτε λόγο, δυνατόν να θεωρείται ότι συνιστά Κρατική ενίσχυση προς την ΑΤΗΚ, η οποία χρηματοδοτείται εμμέσως από το Κράτος και, ως εκ τούτου, θα έπρεπε να ζητηθεί η άποψη του Εφόρου Κρατικών Ενισχύσεων επί τούτου.

Επιπρόσθετα, μας πληροφόρησε ότι το ΥΜΕΕ την ενημέρωσε τον Απρίλιο 2017 ότι, με βάση το Νομοσχέδιο που βρισκόταν ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τη δημιουργία κρατικής εταιρείας για την παροχή υπηρεσιών Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας, προβλεπόταν η δυνατότητα της εταιρείας να αναπτύξει τεχνικές υπηρεσίες και να απορροφήσει το προσωπικό της ΑΤΗΚ που σήμερα απασχολείται στην υποστήριξη των συστημάτων Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας και αεροβοηθημάτων για το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας.

Εφόσον το θέμα συνεχίζει να μην επιλύεται οριστικά, η επόμενη επιλογή κατά την άποψη της Γενικής Λογίστριας θα ήταν ο οργανικός και διοικητικός διαχωρισμός του Τμήματος της ΑΤΗΚ που παρέχει τέτοιες υπηρεσίες και η ένταξη του ως αναθέτουσα αρχή υπό το Κεντρικό Κράτος, ώστε να καταστεί δυνατή η ανάθεση δημόσιας σύμβασης μεταξύ φορέων του δημοσίου τομέα, σύμφωνα με το άρθρο 16 του περί προσφορών του δημοσίου Νόμου Ν.73(Ι)/2016.

Τέλος, μας πληροφόρησε ότι εάν το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας μπορεί να τεκμηριώσει τη μοναδικότητα της ΑΤΗΚ ως παρόχου των συγκεκριμένων υπηρεσιών, προφανώς θα μπορεί να χρησιμοποιήσει το άρθρο 29(2) του Νόμου Ν.73(Ι)/2016 για απευθείας ανάθεση των εν λόγω εργασιών, με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προκήρυξη διαγωνισμού.

Τον Φεβρουάριο 2018, ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων πληροφόρησε τον Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων ότι η ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης από τη συνέχιση της υπό αναφορά Συμφωνίας, είναι συνδεδεμένη με την τήρηση, κατά κανόνα, των προνοιών της περί προσφορών του δημοσίου νομοθεσίας. Σημείωσε επίσης την επιφύλαξη του, όπως την είχε εκφράσει και σε σχετική με το θέμα συνεδρία η οποία είχε γίνει τον ίδιο μήνα, σχετικά με την πλήρη ενημέρωση όλων των δυνητικών παρόχων τέτοιων υπηρεσιών στην Κύπρο για εξασφάλιση πιστοποίησης από την αρμόδια Εποπτική Αρχή, για την οποία η Διευθύντρια του

Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας ανέφερε ότι δεν αποτελεί υποχρέωση του Τμήματος της.

Ενόψει του γεγονότος ότι οι προσφορές για την αγορά του σχετικού εξοπλισμού για το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, ο οποίος απαιτείται για την παροχή των υπηρεσιών Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας (ΕΕΚ), προκηρύσσονται από την ΑΤΗΚ, ο έλεγχος τους θα περιληφθεί στην επικείμενη Ειδική Έκθεση της Υπηρεσίας μας για την ΑΤΗΚ.

(β) Κατά το 2016 καταβλήθηκε στην Αρχή για την παροχή των πιο πάνω υπηρεσιών ποσό ύψους €7.303.320 (€7.109.601 το 2015). Το μεγαλύτερο μέρος (ποσό €4.529.916 ή ποσοστό 73,83% της χρέωσης) αφορά στο κόστος εργατικών για την παροχή των υπηρεσιών. Συναφώς αναφέρεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8(α) της υφιστάμενης συμφωνίας το κόστος για εργατικά θα βασίζεται στα πραγματικά έξοδα της Αρχής πλέον 20% για διοικητικά έξοδα. Ο αριθμός του προσωπικού και το ποσοστό της απασχόλησης του, εγκρίνεται εκάστοτε από το Υπουργείο (άρθρο 8(γ)). Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενες επιστολές μας, παρότι η Αρχή υποβάλλει από τον Δεκέμβριο του 2015 συνοπτικές καταστάσεις μισθοδοσίας ανά κατηγορία υπαλλήλων, η ορθότητα τους δεν μπορεί να ελεγχθεί από το Τμήμα έναντι οποιονδήποτε πραγματικών στοιχείων. Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να ελεγχθεί ούτε η ορθότητα του ποσού της μηνιαίας χρέωσης που επιβάλλεται από την Αρχή για το κόστος των εργατικών.

Σύσταση: Το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας σε συνεργασία με το ΥΜΕΕ θα πρέπει να προβεί σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες για τροποποίηση της συμφωνίας μεταξύ του Τμήματος και της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, ώστε να καθορίζονται σαφώς όλες οι σχετικές πτυχές της, όπως και στην καταβολή κάθε δυνατής προσπάθειας και συμπερίληψης πρόνοιας στη συμφωνία για αποστολή από την Αρχή όλων των απαιτούμενων στοιχείων που αφορούν στο κόστος των εργατικών για τις υπηρεσίες που παρέχει, ώστε η εφαρμογή της συμφωνίας αναφορικά με το κόστος αυτό μπορεί να επιβεβαιώνεται από το Τμήμα, πριν την καταβολή του σχετικού ποσού.

Όπως μας ενημέρωσε η Διευθύντρια του Τμήματος, η ουσία της σύστασης της Υπηρεσίας μας θα έπρεπε να αφορά στο περιεχόμενο της τρίτης παραγράφου που αναφερόταν στις σχέσεις συνεργασίας μεταξύ του Τμήματος και της ΑΤΗΚ, οι οποίες μετά το πέρας της πιστοποίησης της ΑΤΗΚ ως παρόχου υπηρεσιών αεροναυτιλίας, θα έπρεπε να διέπονται από γραπτή συμφωνία μεταξύ των δύο μερών. Επίσης, μας ανέφερε ότι για σκοπούς πιστοποίησης έχουν ήδη συμφωνηθεί παραρτήματα στην υφιστάμενη συμφωνία τα οποία καλύπτουν αριθμό προνοιών του Ευρωπαϊκού Κανονισμού (ΕΚ) 550/2004.

Όσον αφορούσε στον έλεγχο του κόστους των εργατικών η Διευθύντρια δεν συμφώνησε με τη διενέργεια πρόσθετων ελέγχων πέραν αυτών που ήδη γίνονται. Επίσης, ανέφερε ότι αναμένανε όπως τους υποδειχθεί τι στοιχεία πρέπει να εξασφαλιστούν και ποιοι έλεγχοι να γίνονται. Σημείωσε ότι στο παρελθόν αίτημα του Τμήματος για λεπτομερέστερες πληροφορίες που αφορούσαν στο μισθολόγιο του τεχνικού προσωπικού έτυχε αρνητικής απάντησης από την ΑΤΗΚ, με επίκληση στις πρόνοιες της νομοθεσίας για προστασία των προσωπικών δεδομένων.

9. Προσφορές.

Παρατηρήθηκε ότι, οι διαδικασίες που ακολουθούνται για την κατακύρωση προσφορών δεν συνάδουν πάντοτε με τις διατάξεις που προβλέπονται στους περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών (Γενικοί) Κανονισμοί του 2007 (ΚΔΠ 201/2007). Για

παράδειγμα, στην προσφορά με αρ. ΤΠΑ - 13/2015 παρατηρήθηκε ότι δεν έχουν οριστεί από τον προϊστάμενο του Τμήματος δύο λειτουργοί οι οποίοι θα κρατούν τα κλειδιά του κιβωτίου προσφορών σύμφωνα με το άρθρο 30(2), όπως και ότι το πρακτικό ανοίγματος της προσφοράς δεν ήταν καταχωρημένο μέσα στο φάκελο της προσφοράς που τηρείται από το αρχείο (άρθρο 31(1)). Επιπλέον, στην προσφορά με αρ. ΤΠΑ - 7/2016 παρατηρήθηκε ότι, το πρακτικό ανοίγματος της προσφοράς δεν επισυνάφθηκε στην έκθεση αξιολόγησης σύμφωνα με τους περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών (Χρήση Ηλεκτρονικών Μέσων) Κανονισμούς (ΚΔΠ 249/2009).

Σύσταση: Το Τμήμα, ως Αναθέτουσα Αρχή θα πρέπει να διασφαλίζει πάντοτε ότι τηρούνται επακριβώς όλες οι πρόνοιες της νομοθεσίας σχετικά με την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων.

Όπως μας ενημέρωσε η Διευθύντρια του Τμήματος, το Τμήμα λαμβάνει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για να διασφαλίσει ότι τηρούνται επακριβώς όλες οι πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας.

10. Στέγαση των Κεντρικών Γραφείων του Τμήματος στο Κτήριο Alpha Business Centre στην Οδό Πινδάρου 27 στη Λευκωσία.

Στις 23.3.2017, με επιστολή μας προς τον Πρόεδρο του Κεντρικού Φορέα Στέγασης Κρατικών Υπηρεσιών (ΚΦΣΚΥ) επισυνάψαμε αντίγραφο της Ειδικής Έκθεσης της Υπηρεσίας μας με αρ. ΥΜΕΕ/01/2017, ημερ. 22.3.2017 σχετικά με τη διαδικασία που ακολουθήθηκε για τη στέγαση των Κεντρικών Γραφείων του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας στο κτήριο «Alpha Business Centre» στην οδό Πινδάρου 27, στη Λευκωσία και εισηγηθήκαμε όπως εξεταστεί σοβαρά το ενδεχόμενο μη έγκρισης της ενοικίασης του εν λόγω κτηρίου από την εταιρεία S.O.E.C. DEVELOPMENTS LTD και επαναπροκήρυξης του διαγωνισμού.

Στις 4.12.2017, ο Πρόεδρος του ΚΦΣΚΥ με επιστολή του μας πληροφόρησε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Το αίτημα της Πολιτικής Αεροπορίας για παραχώρηση της τελικής έγκρισης για υπογραφή συμφωνίας μεταξύ του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας και της εταιρείας S.O.E.C. DEVELOPMENTS LTD εξετάστηκε σε συνεδρία του ΚΦΣΚΥ η οποία έγινε στις 20.10.2017.

Κατά την εν λόγω συνεδρία αποφασίστηκε όπως, με βάση και το περιεχόμενο σχετικής επιστολής της Διευθύντριας του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας με ημερ. 18.10.2017, το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας επαναδιαπραγματευθεί το θέμα των χώρων στάθμευσης του πιο πάνω κτηρίου με την Ιδιοκτήτρια εταιρεία S.O.E.C. DEVELOPMENTS LTD.

Σε νέα συνεδρία του ΚΦΣΚΥ, η οποία έγινε την 1.11.2017, συζητήθηκε το αποτέλεσμα της πιο πάνω διαπραγμάτευσης κατά την οποία συμφωνήθηκε η παραχώρηση 8 επιπλέον χώρων στάθμευσης, πέραν των 27 που έχουν παραχωρηθεί δωρεάν από την Ιδιοκτήτρια εταιρεία. Με βάση την πιο πάνω συμφωνία, ο ΚΦΣΚΥ αποφάσισε όπως παραχωρήσει έγκριση για υπογραφή συμφωνίας μεταξύ του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας και της εταιρείας S.O.E.C. DEVELOPMENTS LTD για ενοικίαση του εν λόγω κτηρίου.

Σύσταση: Στα πλαίσια εξέτασης αιτημάτων Κρατικών Υπηρεσιών για την ενοικίαση κτηρίων με σκοπό τη στέγαση τους, θα πρέπει να εξετάζονται διεξοδικά όλες οι προσφερόμενες επιλογές, ώστε το δημόσιο να επωμίζεται το μικρότερο δυνατό συνολικά

κόστος. Επίσης, η αξιολόγηση των προτάσεων που υποβάλλονται, θα πρέπει να γίνεται αυστηρά με βάση τις απαιτήσεις της προκήρυξης.

Στις 2.2.2018, η Διευθύντρια του Τμήματος, με επιστολή της μας πληροφόρησε ότι το Τμήμα της ακολουθώντας όλες τις προβλεπόμενες κατευθυντήριες γραμμές που εκδόθηκαν από τον ΚΦΣΚΥ, εξέτασε διεξοδικά όλες τις προσφερόμενες επιλογές που είχε στη διάθεσή του. Με βάση τα ενώπιον του δεδομένα το Τμήμα της προχώρησε στην τελική του εισήγηση προς τον ΚΦΣΚΥ, για έγκριση υπογραφής συμφωνίας με την εταιρεία S.O.E.C. DEVELOPMENTS LTD για την ενοικίαση του κτηρίου που στεγάζονται τα Κεντρικά Γραφεία του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας.

Η Υπηρεσία μας διατηρεί τις απόψεις της, όπως αυτές έχουν καταγραφεί στην Ειδική Έκθεση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας (Αρ.ΥΜΕΕ/01/2017, ημερ. 22.3.2017).